

ЗВІТ ПРО РОБОТУ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ЕНЕРГОДАРСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТА СТАН ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ У 2022 РОЦІ

Цей звіт — не просто зведення цифр і фактів. Це — жива хроніка стійкості, відданості та глибокої віри в силу освіти навіть у найтемніші часи.

2022 рік став початком випробування, до якого неможливо було підготуватись.

У 2022 році діяльність управління освіти **Енергодарської міської ради** здійснювалася в умовах правового режиму воєнного стану, спричиненого агресією російської федерації проти українського народу. Внаслідок збройної агресії російської федерації проти України освітня галузь України, як і всі сфери життя суспільства, зазнала серйозних змін. Пріоритетними завданнями у 2022 році всіх освітян-управлінців та закладів освіти загалом стало забезпечення реалізації державних гарантій у сфері освіти в умовах воєнного стану, передбачених законодавством, та гарантування безпечних умов навчання та праці для усіх учасників освітнього процесу. Тож у звітному періоді діяльність управління освіти була спрямована на забезпечення безперебійної роботи закладів освіти громади в умовах воєнного стану та організацію освітнього процесу в дистанційній формі, що є найбільш безпечною для всіх його учасників. Адже освітній процес повинен був тривати незалежно від наявності чи відсутності електропостачання, тепла, укриття, від того, чи це територія окупована або деокупована.

Заклади освіти, що опинились під тимчасовою окупацією, не припинили свого існування. Вони трансформувалися, пристосувалися, але не зникли. Завдяки спільним зусиллям педагогічних працівників, батьків, волонтерів і партнерів ми зберегли освітній процес, зберегли довіру, зберегли Україну в серцях наших учнів.

В 2022 році в громаді функціонувало 11 закладів дошкільної освіти, 10 закладів загальної середньої освіти, 4 позашкільних закладів, 2 мистецькі школи, Інклюзивно-ресурсний центр, Центр професійного розвитку педагогічних працівників, апарат управління, централізована бухгалтерія та відділ централізованого господарського обслуговування.

На 01.01.2022 року загальна кількість працівників становила - 2086 осіб. З 01.09.2022 року загальна кількість працівників становила -1958 осіб, з них на ТОТ -1194, на підконтрольній Україні території -528, за кордоном -216, мобілізовані та в декреті – 71.

Дошкільна освіта

В закладах дошкільної освіти функціонувало 117 дошкільних груп для 2033 дітей із середньою наповнюваністю 17,4.

З вересня 2022 року всі заклади дошкільної освіти громади перейшли на новий формат освітньої діяльності — дистанційний. Такий вимушений крок став не лише викликом, а й можливістю продемонструвати гнучкість, креативність та справжню відданість своїй справі з боку педагогічних колективів.

Для забезпечення системності та доступності навчання було організовано окремі Telegram-канали і класи на платформі Google Classroom не лише для кожного закладу, а й для кожної окремої групи. Це дозволило максимально адаптувати навчання до вікових особливостей дітей та зберегти індивідуальний підхід.

Освітній процес здійснювався відповідно до типових освітніх програм, з дотриманням щоденних розкладів занять.

Для дітей раннього віку педагоги організовували заняття з: сенсорного розвитку, художньо-продуктивної діяльності, розвитку мовлення, ознайомлення з довкіллям.

Для дошкільників додатково проводилися заняття з: формування логіко-математичної компетентності, навчання елементів грамоти, соціалізації та морально-етичного розвитку.

Заняття проводилися щоденно із використанням засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, зокрема онлайн-сервісів для відео- та аудіозв'язку. При цьому застосовувалися дві основні форми організації дистанційної роботи:

- Синхронна форма, яка передбачала щонайменше три заняття на тиждень у режимі реального часу — через Zoom, Meet, Viber або інші платформи. Під час таких зустрічей діти мали змогу бачити і чути своїх вихователів, спілкуватися з одногрупниками, активно долучатися до ігор і творчих завдань.

- Асинхронна форма, що включала відеоуроки, аудіоінструкції, добірки завдань, творчих проєктів та рекомендацій, які батьки виконували разом із дітьми у зручний для родини час. Цей формат забезпечив гнучкість та індивідуальний підхід до навчання в умовах різних життєвих ситуацій.

Важливу роль у реалізації дистанційного навчання відіграли батьки. Саме їхня участь стала ключовою у забезпеченні стабільного освітнього процесу: хтось приєднувався до відеозанять, хтось фіксував виконані завдання на фото чи відео, хтось вів щоденник спостережень за дитиною. Рівень залученості батьків варіювався, проте в кожному випадку фахівці ЗДО демонстрували гнучкість, доброзичливість і підтримку.

Незважаючи на складні умови, дистанційне навчання в дошкільлі стало важливою платформою для збереження сталого розвитку дитини, емоційного зв'язку з педагогами та безперервності освітнього процесу. Це — ще один приклад того, як професійність і людяність педагогів перетворюють виклики на можливості.

Заклади загальної середньої освіти

Повною загальною середньою освітою було охоплено 6386 учнів у 230 класах із середньою наповнюваністю 27,8.

На початку воєнного стану в Україні, освітній процес зазнав значних змін через безпекові загрози та тимчасову окупацію міста.

З лютого 2022 року по березень 2022 року освітній процес в закладах здійснювався за технологією дистанційного навчання, з березня 2022 по травень 2022 року освітній процес був призупинений.

Після тимчасової окупації Енергодара російськими військами, вчителі, які евакуювались на підконтрольну Україні територію, об'єдналися для організації навчання для своїх учнів. У серпні 2022 року створили онлайн-школу «Школа Успіху», яка розпочала свою роботу з 1 вересня 2022 року. Ця ініціатива дозволила учням, які залишилися на тимчасово окупованих територіях або були змушені евакуюватися, продовжити навчання за українськими програмами. Керівництво школою здійснювалось управлінцями, які перебували в Запоріжжі.

З вересня 2022 року освітній процес у усіх закладах розпочався за технологією дистанційного навчання. Процес був гнучким, враховуючи безпечні умови, вносилися зміни до розкладу уроків в синхронному режимі, збільшувалися терміни виконання завдань для успішного виконання навчальної програми кожним учнем.

Використовувались онлайн-платформи: **Google Classroom, Zoom, Microsoft Teams, Moodle**, а також українські освітні ресурси, наприклад «**Всеукраїнська школа онлайн**».

В умовах війни освітній процес стикався з численними труднощами: відсутність доступу до інтернету, нестача технічних засобів у деяких учнів, психологічний стрес через бойові дії та евакуацію. Проте ініціативи на кшталт «Школи Успіху» стали важливим кроком у збереженні української освіти та підтримці учнів у цей складний період.

Кілька років поспіль освітянська спільнота України долає серйозні виклики, пов'язані спочатку з пандемією СОУЮ-19, а в 2022 році - з російською агресією та окупацією міста. В таких умовах зросло значення дистанційного навчання; вчителі міста оволоділи відповідними технологіями та використовували нові методи і прийоми організації освітнього процесу. В надзвичайно складних умовах освітяни міста завершували навчальний рік. І ми з гордістю можемо говорити про результати спільної роботи всіх учасників освітнього процесу. Попри окупацію, постійну загрозу заклади освіти завершили навчальний рік організовано, своєчасно сформували замовлення документів про освіту, прийняли всі необхідні рішення щодо переведення, випуску учнів, заархівували електронні журнали та забезпечили їх збереження. У 2021/2022 навчальному році:

- 645 учнів 4 класів здобули початкову освіту та отримали відповідні свідоцтва;
- завершили навчання у базовій школі та отримали свідоцтво про здобуття базової середньої освіти - 569 дев'ятикласників, із них 15 з відзнакою;
- закінчили навчання в середній школі та отримали свідоцтво про повну загальну середню освіту 397 одинадцятикласників, із них із відзнакою -15.

У 2022 році через воєнні дії в Україні було скасовано проведення традиційних вступних випробувань до закладів вищої освіти, в форматі ЗНО, натомість запроваджено національний мультипредметний тест. Його результати

використовували для вступу на перший курс для здобуття ступеня бакалавра (магістра з медичних та ветеринарних спеціальностей). Тестування відбувалося в спеціальних тимчасових екзаменаційних центрах (приміщеннях шкіл, університетів), створених у населених пунктах України (за погодженням з органами державної влади), а також у деяких країнах Європи. За кордоном пройшли НМТ близько 25 % учнів шкіл міста.

Організаційний та методичний та супровід підготовки та проведення НМТ - 2022 в місті здійснював відділ шкіл та позашкільних закладів управління освіти Енергодарської міської ради.

Для аналізу результатів використано базу деперсоніфікованих даних учасників тестування OPENDATA Українського центру оцінювання якості освіти та матеріали за підсумками аналізу результатів національного мультипредметного тесту (НМТ) у 2022 році за блоками «Українська мова», «Історія України», «Математика» по районах та територіальних громадах.

Учні 11-х класів закладів загальної середньої освіти Енергодарської міської територіальної громади у 2022 році складали НМТ – комп’ютерний онлайн-тест, що об’єднував три блоки: українська мова, математика та історія України. Для проходження НМТ зареєструвалися 193 випускники (50% від кількості учнів 11 класів шкіл міста). Порівняльний аналіз результатів НМТ за середнім балом дає підстави говорити, що у 2022 році випускники шкіл міста показали кращий за середній по Україні та Запорізькій області бал з української мови, історії України та математики. Серед непересічних результатів слід відзначити також отримання нашими учнями максимальних балів. Так учень ЕГ №5 набрав 200 балів з історії України, а випускник ЕГ №2 з двох предметів: української мови та історії України.

Заклади позашкільної освіти

За статистичними даними за формою №1-ПЗ у трьох закладах позашкільної освіти функціонувало 286 груп, в яких займалося 3318 вихованців. Також, в ДМШ та ДХШ обліковувалось 528 учнів.

З лютого 2022 року по 12 вересня 2022 року заклади позашкільної освіти були на простой. З вересня по грудень 2022 року працювали з застосуванням технологій дистанційного навчання. Така форма організації освітнього процесу дозволила зберегти безперервність освітньої діяльності, підтримати дітей у їхніх творчих, спортивних та інтелектуальних прагненнях, незалежно від місця їхнього перебування.

Основні напрямки діяльності:

1. Організація освітнього процесу в онлайн-форматі: заняття в гуртках і секціях проводяться через цифрові платформи: Google Meet, Zoom, Telegram, Viber, Google Classroom. Педагоги адаптували навчальні програми до умов дистанційного навчання, забезпечивши змістовне та доступне викладання матеріалу.

2. Гнучкий графік і персоналізований підхід. Зважаючи на індивідуальні потреби дітей та обмеження, пов’язані з безпекою, освітній процес організовано з

використанням як синхронного (онлайн-заняття), так і асинхронного (записи відеоуроків, індивідуальні завдання) форматів.

3. Творчий та інтерактивний контент. Педагоги створюють авторські відеоуроки, презентації, інтерактивні вправи, використовуючи сучасні цифрові ресурси. Уроки з хореографії, вокалу, образотворчого мистецтва, декоративно-прикладного мистецтва, технічної творчості проводяться з демонстраціями, інструкціями, супровідними матеріалами для самостійної роботи.

4. Участь у конкурсах і проєктах онлайн. Вихованці позашкільних закладів активно долучаються до міських, обласних та всеукраїнських онлайн-конкурсів, фестивалів, виставок. Навіть у дистанційному форматі зберігається дух здорового змагання, самореалізації та командної роботи.

5. Психолого-педагогічна підтримка. З метою підтримки емоційного стану дітей проводяться мотиваційні зустрічі, інтерактивні тренінги, консультації з педагогами та психологами. Вихованці мають змогу обговорювати труднощі, ділитися своїми думками та отримувати підтримку.

6. Співпраця з батьками. Регулярна комунікація з батьками допомагає злагоджено організовувати процес дистанційного навчання, враховувати побажання родин, вчасно реагувати на потреби дітей та адаптувати освітні підходи.

Позашкільна освіта в дистанційному форматі довела свою життєздатність, мобільність і надзвичайну цінність для дитини в сучасних умовах. Попри всі виклики, педагоги демонструють творчість, витримку і готовність забезпечувати якісне, доступне, цікаве навчання, зберігаючи зв'язок із кожним вихованцем, підтримуючи віру в майбутнє та формуючи середовище розвитку навіть у найскладніші часи.

Участь педагогів у виставках та фахових конкурсах

Зростанню професійної майстерності педагогів сприяє їх участь у конкурсах фахової майстерності. Щороку освітянська спільнота Енергодарської міської територіальної громади є активними учасниками всіх етапів Всеукраїнських конкурсів «Учитель року», «Джерело творчості», «Нові технології у новій школі», обласного фестивалю «Методист року» на яких презентують високий рівень педагогічної майстерності, фахові знання, професійні компетентності, творчі здібності, уміння працювати з учнями та вихованцями.

У 2021/2022 навчальному році 4 педагоги міста стали переможцями та призерами обласних етапів всеукраїнських конкурсів «Учитель року», «Джерело творчості», «Нові технології у новій школі».

Заслужують на особливу увагу здобутки вчителів у традиційному освітянському всеукраїнському конкурсі «Учитель року - 2022». Цьогоріч - це перше місце у обласному етапі «Учитель року - 2022» у номінації «Правознавство» та звання Лауреата конкурсу у номінації «Музичне мистецтво».

Фіналістками конкурсу «Кращий гендерночутливий STEM-урок» стали три педагогині нашого міста.

Серед перемог педагогів закладів дошкільної освіти III місце у першому обласному конкурсі фахової майстерності з інклюзивного фізичного виховання «Без бар'єрів».

За підсумками фінального етапу обласного фестивалю «Технологічний парк художньо-педагогічних ідей -2022» вихователька ДНЗ №7 посіла II місце у номінації «Художня креативність».

Щороку освітяни міста беруть активну участь у Всеукраїнських та Міжнародних виставках, і цьогорічні нагороди підтверджують їхні прагнення до постійного зростання та творчого пошуку. Переможцями у конкурсі з номінацій у XIII Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2022», яка проводилась у дистанційному форматі, стали два заклади освіти. Золотою медаллю нагороджено колектив Енергодарського багатoproфільного ліцею, срібною - заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу «Золотий ключик» №5.

Традиційно, попри війну, педагоги міста діляться здобутками та тенденціями розвитку освітнього середовища міста з учасниками обласної виставки «Освіта Запорізького краю - 2022», а також у **XVIII Міжнародній науково-практичній конференції «Неперервна освіта нового сторіччя: виклики та пріоритети»**, що традиційно проводиться на базі комунального закладу «Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти» Запорізької обласної ради.

Участь здобувачів освіти у інтелектуальних та творчих конкурсах, виставках, фестивалях

Підтримка та розвиток учнів, які володіють потенціалом до високих досягнень, - один із пріоритетних напрямів освітньої політики міста. Відповідно до Програми розвитку освіти міста Енергодара на 2022-2024 роки, закладами освіти проводилася робота, спрямована на розвиток інтелектуально та духовно насиченого освітнього середовища, що забезпечує реалізацію пізнавальних, соціальних, культурних та фізичних потреб обдарованих школярів.

Незважаючи на усю складність освітнього процесу у 2021/2022 навчальному році учні міста здобули перемоги в різних інтелектуальних, творчих конкурсах різних рівнів.

Найпоширенішою формою залучення обдарованої учнівської молоді до інтелектуальної і творчої праці є проведення та участь учнів у Всеукраїнських олімпіадах з базових дисциплін. У період карантинних обмежень було проведено III етапи Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів. II (міський) етап Всеукраїнських учнівських олімпіад організовано та проведено управлінням освіти спільно з ЦПРПП із 18 навчальних предметів. У міському етапі олімпіад виявили бажання взяти участь 443 учні закладів загальної середньої освіти, з них 242 учасника стали переможцями та призерами. 56 переможців міського етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів стали учасниками обласного етапу. 24 учні міста показали достатній рівень підготовки та здобули II, III місця на III (обласному) етапі олімпіад. Найкращі результати продемонстрували із таких предметів: інформаційні технології, фізика, біологія,

хімія, астрономія. Серед переможців - 12 учнів з Енергодарського багатопрофільного ліцею, 6 учнів з Енергодарської гімназії №5, по 2 учні з Енергодарських гімназій №1,2,3. Команда учнів закладів загальної середньої освіти міста посіла 7 загальнокомандне місце серед 11 районів, міст, управлінь Запорізької області.

Невід'ємною складовою роботи з обдарованими та здібними учнями є організація діяльності Малої академії наук, яка проводиться в місті на базі Енергодарської Малої академії наук учнівської молоді. У грудні 2021 року 35 учнів-членів МАН стали переможцями міського етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України(далі-Конкурс). Попри надзвичайну ситуацію, манівці дистанційно взяли участь в обласному етапі Конкурсу і 27 вихованців посіли призові місця. Серед переможців обласного етапу 12 учасників увійшли до команди Запорізької області для участі у III (загальнодержавному) етапі. За умов воєнного стану, окупації міста, не всі учні, чиї роботи рекомендовано для участі у III (загальнодержавному) етапі, змогли взяти участь у фінальних змаганнях. Переможцями III (загальнодержавного) етапу Конкурсу стали 4 учасника посівши одне II та три III місця.

Результати участі в Всеукраїнському конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України дають підстави стверджувати, що ЕМАН налагоджено продуктивну систему співпраці з ЗЗСО міста, яка забезпечує задоволення потреб у розвитку інтелектуальних здібностей учнівської молоді.

Незважаючи на складний час, у 2022 році маємо досягнення у різнопланових інтелектуальних конкурсах:

- I та два III місця (номінація «Література») і III місце (номінація «Історія України державотворення») у обласному етапі XXI Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості;

- III місце у обласному етапі XXII Міжнародного конкурсу знавців української мови імені Петра Яцика;

- III місце у обласному етапі XII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;

- III місце у Всеукраїнському конкурсі творчих робіт школярів «Літературний Всесвіт»;

- II місце у обласному етапі Всеукраїнської краєзнавчої акції учнівської молоді «Українська революція: 100 років надії і боротьби».

Успішною є участь вихованців закладів позашкільної освіти у різноманітних інтелектуальних і творчих конкурсах, виставках, фестивалях, спортивних змаганнях. Здобуто 47 перемог: обласних – 37, всеукраїнських – 7, міжнародних – 3.

Таким чином, залучення школярів та вихованців закладів освіти до участі у різного роду конкурсах, олімпіадах, проєктах, фестивалях, змаганнях та турнірах сприяє розвитку творчих здібностей учнівської молоді, посиленню мотивації до здобуття освіти, зростанню громадянської свідомості.

Інклюзивно-ресурсний центр

У зв'язку з російською військовою агресією, бойовими діями на території України та виникненню обставин, що становлять загрозу життю та здоров'ю мирних громадян робота ІРЦ у 2022 році була організована у залежності від конкретної ситуації на території м. Енергодар.

З метою збереження кадрового потенціалу фахівців ІРЦ управління освіти Енергодарської міської ради допомагало забезпечити умови для роботи та надавало кваліфіковану підтримку та допомогу.

Фахівці ІРЦ, які вимушені були переїхати до інших регіонів України продовжували виконання завдань, покладених на ІРЦ на території тимчасового проживання.

Враховуючи специфіку виконання фахівцями ІРЦ які переїхали на тимчасове місце проживання в межах та за межі України здійснювали свою роботу в частині надання консультаційних послуг, участі у Командах психолого-педагогічного супроводу осіб з ООП та інших завдань ІРЦ, виконання яких можна забезпечити віддалено за допомогою інформаційних технологій за дистанційною формою. Також де який час фахівці ІРЦ знаходились на вимушеному просторі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 07 березня 2022 р. № 221.

Впродовж січня-лютого 2022 року до ІРЦ звернулися 6 батьків дітей з ООП для проходження комплексної оцінки розвитку дитини. За результатами вивчення всі батьки отримали висновки про результати комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з визначенням особливостей її освітніх потреб. Фахівцями ІРЦ за результатами комплексних оцінок протягом січня-березня 2022 року було надано корекційно-розвиткові послуги 8 дітям з особливими освітніми потребами, проведено близько 135 корекційно-розвиткових занять.

Впродовж 2022 року продовжувалась робота з батьками дітей з особливими освітніми потребами фахівцями ІРЦ. Було проведено 113 індивідуальних консультацій для батьків щодо навчання та виховання їх дітей. Протягом квітня-грудня 2022 року фахівці ІРЦ постійно підтримували зв'язок з батьками дітей з ООП, які перебували на підконтрольній Україні території та виїхали за кордон. Використовуючи соціальні мережі (Telegram, Viber, WhatsApp) фахівці відповідали на запитання батьків та надсилали практичні та теоретичні рекомендації щодо психологічної стійкості в умовах війни та допомоги дітям впоратися зі страхом і тривогою та поглибити зв'язок між батьками та дітьми. Також надсилалися практичні завдання для дітей

Організація інформаційно-просвітницької діяльності для педагогів у ІРЦ відбувається шляхом проведення семінарів, тренінгів, майстер-класів з питань надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами. Протягом 2022 року для педагогів закладів освіти міста було проведено 24 теоретичні та практичні заходи, надано 108 індивідуальних консультацій педагогам закладів освіти.

З метою забезпечення ефективності освітнього процесу дітей з ООП, які здобувають освіту в умовах інклюзивного навчання створені команди

психолого-педагогічного супроводу дітей (КППС) в кожному навчальному закладі з інклюзивною формою навчання. Фахівці ІРЦ приймають активну участь у засіданнях команд супроводу щодо надання методичної допомоги педагогам.

Завданням ІРЦ під час організації інклюзивного навчання в закладах освіти було:

- ознайомити учасників команд супроводу з особливими освітніми потребами дітей;
- консультувати та брати участь у підготовці індивідуальної програми розвитку дитини (ІПР);
- здійснювати поточний (за потребою) і кінцевий (двічі на рік) моніторинг з метою визначення динаміки її розвитку та необхідності коригування напрямів, умов, змісту надання освітніх послуг, відповідно до ІПР.

Інклюзивно-ресурсний центр підключений до єдиної системи автоматизації роботи інклюзивно-ресурсних центрів України АС ІРЦ. Завдяки цьому батьки або законні представники дитини могли подати заяву та відповідний пакет документів до ІРЦ особисто через портал інклюзивної освіти, зареєструвавшись та створивши власний кабінет, що особливо стало зручним в цей час.

Програмне забезпечення дає можливість фахівцям ІРЦ:

- вести електронний реєстр заяв на проходження комплексної оцінки, висновків, обліку дітей, навчальних закладів, де навчаються діти з ООП;
- вносити результати діагностики та автоматизовано формувати висновок, який буде доступний в електронному форматі на офіційному сайті АС ІРЦ України;
- узагальнювати дані для звітної інформації за рік.

Уся діяльність фахівців ІРЦ у 2022 році була спрямована на забезпечення якісної підтримки дітей з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх індивідуальних потреб. Робота проводилася у співпраці з батьками, закладами освіти та іншими учасниками освітнього процесу.

ІРЦ продовжує послідовно працювати над забезпеченням рівного доступу до якісної освіти для дітей з особливими освітніми потребами та підвищенням професійної компетентності учасників освітнього процесу.

Центр професійного розвитку педагогічних працівників

2022 рік став роком надзвичайних викликів для всієї країни, зокрема й для освітньої галузі. У зв'язку з початком повномасштабного вторгнення РФ та подальшою окупацією міста Енергодар, **значна частина педагогів була змушена виїхати з міста**, продовжуючи свою діяльність у дистанційному форматі в умовах війни.

ЦПРПП зосередив зусилля на таких пріоритетних напрямках:

- **Професійна підтримка та консультування педагогів** з питань організації освітнього процесу, адаптації до нових умов праці, запровадження дистанційного навчання, новітніх методик і технологій.

- **Психологічна допомога освітянам**, які переживають окупацію, евакуацію, зміну місця проживання.
- **Підвищення кваліфікації та професійного рівня педагогів** через вебінари, онлайн-зустрічі, тренінги й курси.
- **Підтримка педагогів-учасників фахових конкурсів** («Учитель року», «Джерело творчості» тощо).
- **Інформаційне забезпечення** щодо змін у законодавстві, методичних рекомендацій, підвищення цифрової грамотності.

Тому для реалізації поставлених перед Центром завдань чітко розставлено пріоритети, що є нагальними: максимальне забезпечення педагогів консалтинговими послугами та психологічною підтримкою для якісних освітніх процесів в закладах освіти в умовах дистанційного навчання, реалізацію цифровізації управлінських процесів, тісна співпраця з управлінням освіти задля збереження та підтримки освітнього потенціалу громади та фахових педагогічних працівників, реалізація потреби бути корисними громаді.

Центр оперативно адаптувався до нових умов, організувавши роботу в дистанційному форматі. Було впроваджено:

- онлайн-консультації для педагогів і адміністрації ЗЗСО, ЗПО та ЗДО;
- серії інформаційних дайджестів з новинами законодавства та методичними порадами;
- анонсування вебінарів, присвячені цифровим інструментам, які стали основними в умовах віддаленого навчання.

Важливим надбанням ЦПРПП є створене єдине інформаційне освітнє середовище, яке інтегрує навчальну, педагогічну, управлінську діяльність організації на основі інформаційно-комунікаційних технологій і надає можливість спільно використовувати наявні електронні інформаційні ресурси всіма фахівцями центру. Такий єдиний інформаційний освітній простір не тільки сприяє спільному використанню мережових технологій, електронної пошти, програмного забезпечення, сервісів для комунікації, а й організації раціонального документообігу; автоматизованого збору, збереження, обробки та використання інформації з різних напрямів діяльності центру; створенню електронних баз даних; підтримці вебсторінок соціальних мереж; підвищенню кваліфікації працівників та тощо.

Використання хмарних сервісів значно підвищує ефективність освітнього та управлінського процесів, відкриває простір для антикризового менеджменту. Електронний документообіг центру реалізується засобами автоматизованих платформ, які забезпечують: формування мобільного архівного фонду організації, підвищення оперативності руху документів, максимальну автоматизацію документообігу, підвищення доступності та прозорості інформації, що є зручним та ефективним в умовах дистанційної комунікації воєнного стану між фахівцями центру та зовнішньої взаємодії.

Організація дистанційної роботи центру в умовах онлайн-формату співпраці відбувається за допомогою Google-інструментів для спільної роботи у

віртуальному середовищі, одна з функцій якої – створення єдиного інформаційно-освітнього простору центру.

Відповідно до Положення про центри професійного розвитку та Статуту ЦПРПП формує та оприлюднює бази даних програм підвищення кваліфікації педагогічних працівників, інші джерела інформації (вебресурси), необхідні для професійного розвитку педагогічних працівників.

Стимулювання фахового зростання та інформаційна підтримка учасників освітнього процесу відбувається також через сучасні діджитал-інструменти:

сторінки Центру у соціальних мережах Фейсбук та Телеграм, віртуальний простір співпраці та взаємодії педагогічних спільнот – дошки Padlet та мультизадачний онлайн-сервіс Genially.

Офіційна сторінка Центру професійного розвитку педагогічних працівників Енергодара в соціальній мережі Фейсбук, що адмініструється директоркою ЦПРПП Цемко С.А., в умовах карантинних обмежень, воєнного часу стала джерелом оперативної та поточної інформації про перебіг освітніх реформ, актуальні події ЦПРПП, підсумки участі педагогів в заходах професійного розвитку, ресурсом психологічної підтримки тощо. З публікацій Центру в Фейсбуці педагоги дізнаються найсвіжіші освітні новини закладів освіти, громади, країни. Через сторінку ЦПРПП Енергодара поширюється кращий педагогічний досвід.

Протягом 2022 року Центром професійного розвитку здійснювалося узагальнення та поширення інформації з питань професійного розвитку педагогічних працівників, про досягнення педагогів та перебіг освітніх реформ:

- підготовлено 933 публікації на офіційній сторінці Центру в соціальній мережі Фейсбук;

- база програм підвищення кваліфікації.

Організація роботи з педагогічними працівниками закладів освіти здійснюється на підставі вивчення запиту потреб освітянської спільноти. В рамках цієї діяльності внесено зміни до формату роботи педагогічних спільнот з урахуванням дії воєнного стану, евакуації, відсутності технічних можливостей, відключення енергозабезпечення в різних регіонах перебування педагогів, тощо.

З метою надання психологічної підтримки педагогічним працівникам психологом Центру було надано матеріали щодо

- розвиток навичок психологічної самопомоги;

- підвищення стресостійкості та розвитку резилієнсу;

- психологізацію освітнього процесу та підвищення рівня обізнаності педагогів щодо надання першої психологічної допомоги учасникам освітнього процесу;

- підвищення фахової компетентності фахівців психологічної служби для практичних психологів та соціальних педагогів були організовані індивідуальні консультації («Складання річного плану роботи в умовах воєнного стану», «Оформлення документації практичного психолога»), інтерв'їзійні зустрічі, групові онлайн-консультації («Оформлення інформаційно-аналітичних матеріалів

фахівцями ПС», «Превенція небажаної поведінки серед здобувачів освіти в умовах дистанційного навчання»).

Організація та проведення консультування педагогічних працівників здійснюється з урахуванням епідемічної ситуації та для зручності педагогічних працівників та керівників закладів освіти:

- через електронну реєстрацію на сайті ЦПРПП;
- телефоном.

За звітний період проведено 189 індивідуальних та 5 групових консультацій для всіх категорій педагогічних працівників та керівних кадрів.

Тематика звернень за консультативною підтримкою:

- планування та визначення траєкторії професійного розвитку педагогів;
- розроблення документів закладу освіти;
- особливості організації методичних заходів;
- організація та планування міжтестастійного періоду,
- підготовка заходів професійного розвитку педагогічних спільнот;
- участь педагогів закладів освіти в фахових конкурсах та обласних методичних заходах;
- організація підвищення кваліфікації та атестація;
- організація дистанційного навчання;
- використання цифрових технологій в освітній діяльності закладів та в роботі з педагогами;
- участь в презентаційних заходах професійного розвитку ЦПРПП та ЗОППО.

Поширення інформації про діяльність та кращий досвід педагогічних працівників Енергодарської громади, підвищенню престижності педагогічної професії і здійснюється через взаємодію з управлінням освіти, ЗОППО, іншими установами та організаціями.

Співпраця з ЗОППО надала можливість закладам освіти та фахівцям Центру професійного розвитку на:

- участь в онлайн- нарадах, вебінарах ЗОППО;
- організацію участі педагогів обласних творчих лабораторіях (8), авторських майстернях (6) і студіях (5);
- участь у регіональній науково-практичній конференції «Освіта Запорізького краю: історія, сьогодення та майбутнє».

Планування заходів професійного розвитку на 2023 рік здійснюватиметься на основі опитування керівників та педагогічних працівників закладів освіти, яке визначатиме шляхи реалізації поставлених завдань та подальшого розвитку ЦПРПП.

Атестація педагогічних працівників

З метою якісної організації атестаційного процесу у 2021/2022 навчальному році було розроблено та видано відповідні накази щодо організації (склад

атестаційної комісії, координаційний план роботи) та роботи атестаційної комісії II рівня управління освіти Енергодарської міської ради:

- від 22.09.2021 року № 149/ОС «Про атестацію педагогічних працівників закладів освіти Енергодарської міської ради у 2021/2022 навчальному році», яким затверджено склад атестаційної комісії управління освіти та графік її засідань;

- від 18.10.2021 № 160/ОС «Про затвердження списків педагогічних працівників закладів освіти міста, які будуть атестуватися у 2021/2022 навчальному році»;

- від 14.02.2022 року № 30/ОС «Про внесення змін до складу атестаційної комісії»;

- від 14.02.2022 № 31/ОС «Про розподіл закладів освіти міста Енергодара на проходження атестації відповідно до графіка атестації».

Всебічне комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладів освіти міста, як того вимагає атестаційний процес, розпочалося у жовтні 2021 року після затвердження списків педагогічних працівників, які атестуються у 2022 році і практично завершилося у квітні 2022 року.

У зв'язку із введенням воєнного стану в Україні, окупацією міста, було вирішено організувати проведення засідань атестаційної комісії II рівня управління освіти Енергодарської міської ради в режимі онлайн, за допомогою програмного забезпечення Zoom або Google Meet в мережі Інтернет.

Слід зазначити, що атестаційна комісія II рівня управління освіти дотримувалась всіх етапів проведення атестації, виконання нормативного режиму під час організації і проведення атестації. Атестаційна комісія працювала з дотриманням основних принципів атестації: гуманного та доброзичливого ставлення до педагогічних працівників, повноти, об'єктивності та системності оцінювання їх діяльності.

На розгляд атестаційної комісії II рівня було подано атестаційні матеріали від 24 закладів освіти. Членами атестаційної комісії було детально вивчено всі документи, подані закладами освіти: враховано характеристики, атестаційні листи, сертифікати/свідоцтва про проходження підвищення кваліфікації педагогічними працівниками.

Всі педагогічні працівники, які атестувалися, пройшли підвищення кваліфікації. Педагоги закладів освіти розвинули професійні компетентності – знання навчального предмета, фахових методик, технологій, інформаційно-комунікаційну та цифрову компетентність за програмами підвищення кваліфікації в Запорізькому обласному інституту післядипломної педагогічної освіти. Інклюзивну компетентність підвищували за програмами комунального закладу вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради.

Самоосвіта педагогів здійснювалась згідно з індивідуальною траєкторією професійного розвитку за дистанційною формою навчання на онлайн - платформах Всеосвіта – спільнота активних освітян, платформа відкритих

онлайн-курсів PROMETHEUS, видавництво «Ранок», «EdEra», «Освіторія», EdCamp-академія, СУТО, АЦР, MCFR - цифрове видавництво тощо.

Матеріали досвіду роботи педагогічних працівників закладів освіти міста, які претендували на присвоєння педагогічного звання «учитель – методист», «вихователь-методист», «керівник гуртка – методист» були заслухані на засіданні кафедр КЗ «ЗОІППО ЗОР». Видані рецензії заслухано та затверджено на засіданні науково-методичної ради КЗ «ЗОІППО ЗОР», надані відгуки - характеристики на матеріали досвіду з рекомендаціями про присвоєння педагогічного звання.

Проведення атестації педагогічних працівників здійснювалося на основі комплексної оцінки рівня кваліфікації, педагогічної майстерності, результатів їхньої педагогічної діяльності, здійснення аналізу освітнього процесу в закладах загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти з урахуванням думки батьків, учнів, вихованців.

Атестаційні комісії I рівня творчо підходять до визначення відповідності діяльності педагогів кваліфікаційним вимогам. До критеріїв оцінки діяльності педагогів, які претендували на вищу кваліфікаційну категорію або педагогічне звання в переважній більшості закладів належали: рівень результативності діяльності педагога, досконале володіння традиційними та запровадження інноваційних форм і методів організації освітнього процесу, упровадження інформаційних технологій в освітній процес, участь у конкурсах та виставках, результативність участі учнів в обласних та Всеукраїнських етапах учнівських олімпіад, творчих та інтелектуальних конкурсах.

Планами роботи закладів освіти на 2021/2022 навчальний рік спланована та проведена низка заходів, спрямована на всебічне, комплексне та системне оцінювання діяльності педагогічних працівників в рамках їх атестації.

Під час атестаційного циклу у 2021/2022 навчальному році в закладах освіти проходили:

- відкриті уроки, заняття, майстер-класи;
 - тижні педагогічної творчості;
 - позакласні заходи;
 - виступи на педагогічних радах, методичних об'єднаннях педагогів, що атестуються, із творчими звітами;
 - методичні години «Вихователі очима колег», «Вихователі очима батьків»;
- відгуки колег, які лягли в основу характеристик працівників, що атестуються.

Результатом атестаційної роботи є досягнення педагогів у фахових конкурсах та підготовка педагогами переможців та призерів різноманітних конкурсів, виставок, фестивалів, турнірів та змагань.

Атестаційною комісією II рівня вивчено діяльність педагогів, дано оцінку їх досягнень, а також необхідні рекомендації для подальшої ефективної роботи.

У 2021/2022 навчальному році атестаційними комісіями першого та другого рівня атестовано 215 педагогічних працівників, що становить 21 % від загальної кількості працюючих педагогічних працівників (1024 осіб). В порівнянні з 2020/2021 навчальним роком показник атестованих педагогічних працівників

зменшився. В минулому навчальному році було атестовано 230 педагогічних працівників, що становило 21,8% від загальної кількості працюючих працівників (1054).

Рішенням атестаційної комісії II рівня управління освіти Енергодарської міської ради атестовано 113 педагогічних працівників (в минулому році 119 педагогічних працівників).

Структура атестованих педагогічних працівників в розрізі посад наступна:

- вчителі – 98 осіб, або 45,6% від загальної кількості атестованих;
- вихователі – 59 осіб або 27,4%;
- керівники гуртків – 8 осіб або 3,7 %;
- вихователі-методисти/методисти – 5 осіб або 2,3 %;
- психологи – 8 осіб або 3,7 %;
- педагоги організатори – 2 особи або 0,9%;
- соціальні педагоги – 5 осіб або 2,3%;
- музичні керівники – 3 особи або 1,4%;
- інструктори з фізичного виховання – 1 особа або 0,5%;
- бібліотекар – 2 особи або 0,9%;
- вчитель-логопед – 11 осіб або 5,1%;
- керівники – 5 осіб або 2,3%;
- заступники директорів – 8 осіб або 3,7%

Загальна кількість атестованих працівників комісіями I та II рівнів складає 215 осіб. Із числа атестованих присвоєно 71 кваліфікаційну категорію, що складає 33% від загальної кількості атестованих; встановлено 121 відповідність раніше присвоєним кваліфікаційним категоріям, що складає 56,3% від загальної кількості атестованих, із них:

- «спеціаліст» присвоєно 2 особам, відповідають 27 осіб;
- «спеціаліст другої категорії» присвоєно 36 особам, відповідають 4 осіб;
- «спеціаліст першої категорії» присвоєно 19 особам, відповідають 11 осіб;
- «спеціаліст вищої категорії» присвоєно 14 особам, відповідають 79 осіб.

Із загальної кількості фактично працюючих педагогічних працівників (1024 осіб), у 2021/2022 навчальному році особи, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» - 281 працівник.

14 осіб атестовано комісією II рівня на відповідність займаній посаді (керівники, заступники керівників, фахівці).

За наслідками атестації 2021/2022 навчального року присвоєно педагогічних звань 11 особам, що складає 5,1% від загальної кількості атестованих; встановлено 57 відповідностей раніше присвоєним педагогічним званням, що становить 26,5% від загальної кількості атестованих, із них:

- «учитель-методист» – присвоєно 1 особі, відповідають 24 особи;
- «вихователь-методист» – присвоєно 2 особам, відповідають 6 осіб;
- «практичний психолог-методист» – не присвоєно, відповідає 1 особа;
- «керівник гуртка – методист» – присвоєно 1 особі;
- «старший учитель» – присвоєно 6 особам, відповідають 25 осіб;

- «старший вихователь» – присвоєно 1 особі, відповідають 1 особа.

Господарська та адміністративна діяльність

Упродовж 2022 року управління освіти здійснювало комплекс заходів, спрямованих на забезпечення сталого функціонування підпорядкованих закладів освіти в умовах воєнного стану, окупації території громади.

1. Організаційна робота та управлінські рішення

- Забезпечено централізоване адміністрування діяльності закладів освіти, що опинилися в тимчасовій окупації, в дистанційному режимі.
- Розроблено реалізовано механізми управління персоналом у воєнних умовах: переведення працівників на дистанційний режим, оформлення відпусток без збереження заробітної плати
- Організовано інвентаризацію та моніторинг стану майна закладів, зокрема тих, що перебувають на тимчасово окупованій території — за даними, наданими адміністраціями закладів.
- Створено базу даних внутрішньо переміщених працівників освіти та учнів, що дає змогу оперативно приймати управлінські рішення.

2. Господарська діяльність і матеріально-технічне забезпечення

- Забезпечено функціонування електронних платформ та інструментів комунікації, а також підтримку онлайн-просторів усіх навчальних закладів (Telegram-канали, Google Classroom, сайти закладів).
- У рамках гуманітарних програм отримано допомогу для педагогів і дітей: ноутбуки, планшети, технічне обладнання, дидактичні набори, набори для творчості.

3. Документаційне та кадрове забезпечення

- Організовано системну роботу з кадровою документацією : забезпечено дистанційне ведення табелів, обліку кадрів, звітності.
- Забезпечено електронний документообіг між управлінням, закладами та іншими органами влади з використанням безпечних платформ (електронна пошта, сервіси Дія.Цифрова освіта, документообіг через чат-боти та месенджери).
- Оновлено інструкції з безпеки та посадові обов'язки з урахуванням умов дистанційної роботи.

4. Безпекові заходи

- Забезпечено підготовку педагогів з безпекових інструктажів, дій у разі повітряної тривоги, мінної безпеки, роботи в онлайн-просторі в умовах ризиків.
- Спільно з ДСНС, волонтерами та партнерами проведено інформаційно-просвітницькі заходи для дітей і батьків щодо безпеки життєдіяльності в умовах війни.

Протягом 2022 року в умовах складної безпекової ситуації та релокації освітнього процесу особлива увага приділялася координації діяльності закладів освіти громади, забезпеченню стабільної управлінської вертикалі та безперервної комунікації між управлінням і підпорядкованими установами.

Протягом 2022 року проведено:

- 10 нарад керівників закладів освіти (відповідно до Плану роботи управління – в середу щомісячно);
- 6 засідань колегій управління освіти (відповідно до Плану роботи управління - один раз на два місяці);
- щопонеділка апаратні наради з керівниками структурних підрозділів управління освіти;
- оперативні онлайн-зустрічі, залежно від потреб освітнього процесу та зовнішніх умов.

У ході нарад розглядалися:

- питання, визначені річним та помісячним планом роботи управління, зокрема: організація навчального року в умовах дистанційного навчання; підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання та НМТ; участь у всеукраїнських ініціативах, конкурсах, акціях;
- нагальні робочі питання, що потребували оперативного реагування, а саме: кадрові зміни та ротації; технічне забезпечення дистанційного навчання; підтримка учнів із числа ВПО; захист прав учасників освітнього процесу в умовах окупації; питання безпеки життєдіяльності; організація звітності

Для нормативного забезпечення освітньої діяльності в 2022 році управлінням видано 152 наказів з основної діяльності, що регламентували: організацію освітнього процесу в умовах воєнного стану; порядок переведення учнів, атестацію педагогічних працівників; підготовку та проведення заходів підвищення кваліфікації кадрів, впровадження інклюзивної освіти, проведення освітніх, виховних та національно-патріотичних заходів; заходи цивільного захисту, пожежної та інформаційної безпеки.

Всі рішення ухвалювались з урахуванням актуальної ситуації, рекомендацій профільного міністерства, обласного департаменту освіти, а також потреб конкретних закладів. Це забезпечило злагоджену роботу освітньої системи громади попри всі виклики воєнного часу.

Протягом 2022 року:

- Отримано благодійних надходжень на суму 562 565 гривень.
- Використано коштів освітньої субвенції 105 353 052 гривень.
- Використано коштів державної субвенції на підтримку дітей з особливими освітніми потребами на суму 87 693 гривень.

Створено офіційний Telegram-канал «Освіта Енергодара» (@osvita_energodara) про життя та розвиток освіти Енергодара, з метою підтримки педагогів, батьків, учнів та надання інформації.

У найскладніших обставинах господарська й адміністративна діяльність залишалася чітко структурованою, стратегічно обґрунтованою та спрямованою на збереження функціонування освітньої системи громади.

Стан роботи з бронювання військовозобов'язаних

Відповідно до наказу начальника управління освіти Енергодарської міської ради від 29 січня 2019 року №08/ОС-д «Про покладення на Літвін І.С. обов'язків

із ведення військового обліку військовозобов'язаних і призовників, бронювання військовозобов'язаних за підприємством на період мобілізації та воєнного часу» відповідальним за ведення військового обліку та бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час призначено головного спеціаліста відділу кадрової роботи управління освіти Енергодарської міської ради Літвін Ірину Сергіївну (тел. (06139) 40187).

В кожному закладі освіти наказами керівників призначено осіб, відповідальних за ведення військового обліку в закладі.

Нормативно-правові акти, необхідні для ведення військового обліку та бронювання військовозобов'язаних на період мобілізації та на воєнний час, в наявності.

У звітному періоді проводилася така робота:

- велась книга обліку бланків спеціального військового обліку;
- велась книга обліку передачі бланків спеціального військового обліку, військових квитків та особових карток;
- складено звіт про чисельність працюючих та військовозобов'язаних закладу, які заброньовані згідно з переліками посад і професій, станом на 1 січня 2023 року і доповідь про стан роботи з бронювання військовозобов'язаних;
- вівся журнал обліку результатів перевірок стану військового обліку призовників і військовозобов'язаних та звіряння їх облікових даних з даними районних (міських) територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки;
- в наявності аркуші доведення правил військового обліку та призовників та військовозобов'язаних до працівників;
- зберігалися розписки та корінці розписок про прийом військових квитків;
- велась картотека на військовозобов'язаних та призовників (особових карток);
- велась справа листування з територіальними центрами комплектування та соціальної підтримки з питань військового обліку (з повідомленнями про зміни облікових даних);
- підготовлено дані щодо чисельності усіх військовозобов'язаних і призовників управління освіти та закладів освіти; військовозобов'язаних, які не заброньовані та не мають мобілізаційних розпоряджень, та працюють в управлінні освіти та закладах освіти.

Всього в управлінні освіти та закладах освіти працює 101 військовозобов'язаний (включаючи 3 призовників).

Заброньовані військовозобов'язані в управлінні освіти та закладах освіти відсутні. Чисельність не заброньованих військовозобов'язаних, які не мають мобілізаційних розпоряджень та працюють в управлінні освіти та закладах освіти складає 98 осіб.

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ НА 2023 РІК

Окреслюючи завдання на 2023 рік, управління освіти Енергодарської міської ради визначає такі **пріоритетні напрямки**:

Дошкільна освіта

- ✓ Забезпечення психоемоційної підтримки дітей;
- ✓ Формування у вихованців **навичок безпечної поведінки, стресостійкості та збереження здоров'я.**

Загальна середня освіта

- ✓
- ✓ Організація **дистанційного та змішаного навчання** в умовах воєнного стану;
- ✓ Упровадження **компетентнісного підходу та основних цінностей освіти**;
- ✓ Робота з **обдарованими учнями** та підтримка їхнього інтелектуального розвитку.

Інклюзивна освіта

- ✓ Застосування **диференційованого підходу** до дітей з особливими освітніми потребами (ООП);
- ✓ Розробка та впровадження **індивідуальних програм розвитку**;
- ✓ Надання **психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.**

Психологічний супровід

- ✓ Надання **психологічної підтримки** всім учасникам освітнього процесу;
- ✓ Впровадження програм **емоційної підтримки та профілактики професійного вигорання педагогів**;
- ✓ Проведення **консультування та соціально-психологічної допомоги.**

Позашкільна освіта

- ✓ **Безперервна діяльність у складних умовах воєнного стану;**
- ✓ **Підтримка творчо обдарованих дітей;**
- ✓ **Формування у молоді патріотичних почуттів, поваги до державної мови, культури, історії;**
- ✓ **Активна участь у конкурсах, фестивалях та змаганнях.**

Робота з педагогічними кадрами

- ✓ **Системне підвищення фахової компетентності педагогів;**
- ✓ **Забезпечення умов для професійного зростання педагогів;**
- ✓ **Інтеграція в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій, проєктної діяльності, міжнародної педагогічної співпраці**